

Instrukcja obsługi

Spis treści

1. WSTĘP	3
1.1. <u>KOSZTORYSOWANIE</u>	3
1.2. <u>POCZĄTKI</u>	3
2. NOWY	4
2.1. <u>SYMBOL</u>	4
2.2. <u>NAZWY KOSZTORYSOWE</u>	4
2.3. <u>Poziomy Cen</u>	4
3. KALKULACJA UPROSZCZONA - SZCZEGÓŁOWA	5
3.1. <u>TWORZENIE KOSZTORYSU</u>	5
3.1.1. <u>Dopisanie pozycji – cen robót</u>	6
3.1.2. <u>Dopisanie składników przedmiarowych</u>	6
3.1.3. <u>Dopisanie normy (N)</u>	7
3.1.4. <u>Modyfikacja</u>	8
3.1.5. <u>Dopisanie pozycji – cen elementów scalonych</u>	8
3.1.6. <u>Dopisanie innych pozycji – M, W</u>	8
3.1.7. <u>Dopisanie pozycji własnych (C, M, N)</u>	9
3.1.8. <u>Dopisywanie do zbiorów bazy normatywno-cenowej (CR,M)</u>	9
3.2. <u>MODYFIKACJA I AKTUALIZACJA</u>	10
3.2.1. <u>Przeglądanie</u>	10
3.2.2. <u>Modyfikacja pozycji</u>	11
3.2.3. <u>Aktualizacja cen</u>	11
3.3. <u>LIMIT - ZBIORCZA MODYFIKACJA NAKŁADÓW I KOSZTÓW</u>	11
3.4. <u>WYDRUKI</u>	12
3.4.1. <u>Opcje - rodzaje wydruków</u>	12
3.4.2. <u>Edytor stron wydruku</u>	12
3.4.3. <u>Zapisz - Wyślij</u>	13
4. KALKULACJA UPROSZCZONA WSKAŹNIKOWA	14
4.1. <u>NORMY ZŁOŻONE – ELEMENTY SCALONE I ICH CENY</u>	14
4.2. <u>ELEMENTY SCALONE WŁASNE</u>	14
4.3. <u>WYKOP LINIOWY</u>	15
4.4. <u>OBIEKTY BAZOWE I ICH CENY WSKAŹNIKOWE</u>	16
5. ROZLICZENIA FINANSOWE	17
6. OTWÓRZ	17
6.1. <u>WYKOPIOWANIE</u>	17
6.2. <u>DOKOPIOWANIE</u>	18

1. WSTĘP

1.1. KOSZTORYSOWANIE

Zgodnie z aktualnym stanem prawnym kosztorysowanie w Polsce opiera się na wytycznych określonych przez Ministra Infrastruktury w Rozporządzeniu z 18.05.2004 r.:

Metody i podstawy sporządzania kosztorysu

2.1. Kosztorys opracowuje się metodą **kalkulacji uproszczonej**

3.1. Podstawę kalkulacji stanowią **ceny jednostkowe robót**.

Jednostkowe ceny robót ustala się w kolejności:

1. na podstawie **danych rynkowych**
2. w drodze **kalkulacji szczegółowych**.

Sykal to prosty i jednocześnie szybki system, który umożliwia sporządzanie kosztorysów robót w trybie kalkulacji uproszczonych w oparciu o ceny robót, elementów i wskaźników, a to wszystko dzięki:

- wyposażeniu go w **kompletne i ściśle ze sobą powiązane** bazy normatywno-cenowe charakteryzujące się:
 - pełnymi wbudowanymi Cennikami Robót (120.000 pozycji), powiązanymi Indeksami z bazą norm prostych i cen jednostkowych R,M,S co pozwala na niesłychanie prostą i efektywną modyfikację i aktualizację cen robót
 - wyjątkowymi i niepowtarzalnymi zbiorami norm złożonych - elementów scalonych (ES) i obiektów bazowych (OB) i ich Cenniki ES i OB
- efektywnej, prostej i bardzo szybkiej metodzie kompleksowej modyfikacji i aktualizacji kosztorysu, w jego końcowej wartości w opcji LIMIT
- niesłychanie **łatwemu, prostemu i przyjaznemu sposobowi obsługi**.

1.2. POCZĄTKI

Każdy nabywca programu SYKAL, wraz z zestawem norm, otrzymuje **komplet cenników i cen**, który obejmuje:

- własne, opracowane przez nas zbiory indeksowe Materiałów i Sprzętu, z wprowadzeniem tych indeksów do norm - dla umożliwienia automatycznego pobierania cen przez program
- zbiory cen jednostkowych materiałów i sprzętu (w tym ponad 40.000 cen materiałów), aktualizowane w abonamencie kwartalnym
- cennik robót (ok. 100.000 pozycji) i cennik norm scalonych - dla sporządzania kosztorysów uproszczonych

Już na samym początku, przy przystąpieniu do sporządzania pierwszego kosztorysu (i przy tworzeniu każdego następnego nowego) ukazuje się na ekranie tabelka „Wprowadź Poziomy Cen”.

Wszystkie pola w tabelce są wypełnione domyślnie, dzięki kompletowi podstaw cenowych (zestawiony j.w. w Poziomach Cen) - obejmujący zestaw cenników, zawierających ceny nieomal wszystkich pozycji nakładów rzeczowych (materiałów i sprzętu) występujących w normach oraz stawki narzutów. Zestaw zawiera również cenniki robót i cenniki norm scalonych. Ten **komplet cen** stanowi pierwszą, niezbędną część naszego programu.

Drugą stanowią **INDEKSY MATERIAŁÓW i SPRZĘTU**, a w szczególności **INDEKS MATERIAŁOWY** (pod względem struktury i budowy wzorowany na CMB, CMI i CME) opracowany wg wszelkich zasad systematyki (co ogromnie ułatwia wyszukiwanie i wybór) i zawierający zbiory konkretnych materiałów i jednostek sprzętowych. Te zindeksowane zbiory stanowią źródło, z którego automatycznie pobierane są ceny poszczególnych nakładów występujące w normach.

I wreszcie trzecią stanowią same normy.

I teraz mamy pełny obraz programu SYKAL: po wywołaniu w kosztorysie dowolnej normy - system pobiera z niej konkretne indeksy materiałów (i sprzętu), następnie przechodzi do wskazanych (w Poziomach Cen) cenników, z których (dla pobranych indeksów) pobiera ceny. A ponieważ cenniki zawierają nieomal komplet cen mamy tym sposobem, po powrocie do kosztorysu i doliczeniu (ustalonych w Poziomach Cen) narzutów automatycznie i w czasie rzeczywistym wyliczoną wartość kolejnych pozycji kosztorysowych.

Komplet cenników, aktualnych dla danego kwartału, jest zapisany w „Domyślnych Poziomach Cen”, który wyświetla się (jak wyżej) przy tworzeniu każdego nowego kosztorysu.

2. NOWY

Po uruchomieniu SYKAL-a - klikamy w Menu Głównym, w kolumnie KOSZTORYSY pozycję NOWY.

2.1. SYMBOL

U góry ekranu ukaże się żółte pole - a na dolnym pasku ekranu komunikat: "Wpisz 8-znakowy symbol kosztorysu". Powinniśmy ustalać symbole wg ustalonego schematu, np. jak na ekranie z podziałem na symbol budowy - obiektu - roboty. **UWAGA:** Nowy kosztorys możemy utworzyć także poprzez utworzenie go "z wzorca" (poprzez przekopiowanie z istniejących) lub przez dokopiowanie z zewnątrz.

Obecnie, zgodnie z podpowiedzią na dolnym pasku ekranu, wpisujemy w żółtym polu 8-mio znakowy symbol kosztorysu, np. <000-01-00A>.

2.2. NAZWY KOSZTORYSOWE

Wyświetliła się tabelka dla wprowadzenia **nazw kosztorysowych**: budowy, obiektu i rodzaju robót oraz danych kontrahentów (inwestora, wykonawcy i in.). Dane te możemy pobrać (lub wprowadzić) do kartoteki kontrahentów.

Nazwy te możemy wpisać także później, po kliknięciu w kosztorysie ikony **F12**. Teraz klikamy Dalej.

2.3. Poziomy Cen

Każdy nabywca Sykala, wraz z zestawem norm (prostych i złożonych), otrzymuje komplet cen i cenników, w tym kompletny cennik robót dla sporządzania kosztorysu metodą uproszczoną. Powyższy komplet cen i cenników (aktualizowany w abonamencie kwartalnym) zapisany jest w wyświetlanym zbiorze Poziomy Cen.

Dla każdego kosztorysu możemy wymienić, zastąpić wszystkie cenniki i stawki na inne - możemy to uczynić zaraz lub później - po wybraniu w kosztorysie ikony **P** Poziomy.

3. KALKULACJA UPROSZCZONA - SZCZEGÓŁOWA

W Sykalu zastosowano unikatową metodę sporządzania kalkulacji uproszczonych w połączeniu z kosztorysowaniem szczegółowym. Co było możliwe dzięki przyjęciu metody ustalania cen jednostkowych robót i elementów drogą kalkulacji szczegółowej.

W Sykalu pobieranie pozycji do kosztorysu odbywa się z jednego zbioru, nazw norm (NAZNORM), do którego „przyczepione” zostały :

- zbiory norm prostych i złożonych,
- zbiory cen robót i elementów, wyliczane przez program, na podstawie poszczególnych norm (ściślej ich nakładów rzeczowych, R,M,S i ich cen jednostkowych)

Zbiór Cen Robót został sporządzony tylko dla części (znaczącej) katalogów podstawowych (KNNR oraz KNR 2,4,5,7 i Wacetob), bez KNR-ów uzupełniających.

Normy z katalogów uzupełniających wprowadzamy do kosztorysu po literce <N> - Szkal i tak wyliczy dla nich cenę robót.

Zbiór Cen Robót obejmuje także znaczne zbiory pozycji (nazw norm) bez norm.

Wprowadzamy wtedy cenę robót „gołą”- do której nie będą doliczane narzuty kosztów pośrednich i zysk.

Zbiór Cen Robót obejmuje ponadto jako podzbiór pełen zbiór cen norm złożonych – Elementów Scalonych.

3.1. TWORZENIE KOSZTORYSU

Kosztorys w Sykalu tworzymy w dwóch krokach :

1. poprzez dopisywanie w kolejnych wierszach pozycji kosztorysowych – głównie gotowych cen robót i elementów z Cennika Robót i Elementów. W trakcie dopisywania dostępna jest ewentualna modyfikacja pozycji.

UWAGA: W kosztorysowaniu uproszczonym (szacunkowym) nie ma większego znaczenia dokładność określania zarówno rodzaju jak i ceny pozycji. W przypadku braku konkretnej – korzystamy z pozycji przybliżonych, zarówno co do nazwy jak i ceny, np. możemy przyjąć rurociąg PCW – zamiast stalowego, okna drewniane zamiast aluminiowych. Gdy chcemy przybliżyć – dokonujemy najwyżej wymiany samego materiału (j.w.)

2. w końcowej, zbiorczej kompleksowej modyfikacji i aktualizacji w opcji LIMIT (Tabeli scalonej), zarówno nakładów (R,M,S) oraz ich cen, jak i równolegle narzutów i kosztów pośrednich.

Kosztorys może być dzielony na grupy i podgrupy. Uzupełniamy nazwę grupy (np. "Roboty ziemne").

Po zaakceptowaniu, wyświetli się kolejny żółty pasek, w którym wprowadzamy kolejne pozycje kosztorysowe. Wszystkie rodzaje pozycji, których lista zostanie wyświetlona po kliknięciu (jak w odpowiedzi na dole ekranu) ikony **F4**.

W kosztorysowaniu uproszczonym będziemy wprowadzać głównie pozycje po literze <C> - cena robót i elementów (ES, OB).

3.1.1. Dopisanie pozycji – cen robót

Pozycje kosztorysowe wprowadzamy do kosztorysu poprzez wpisanie symbolu pozycji. Symbol wpisujemy „z pamięci” (jak go znamy) lub poprzez wybór ze stosownego zbioru.

- w polu <SYMBOL> wpisujemy symbol ceny robót,

- w polu <ILOŚĆ> - ilość przedmiarową, po czym Sykal sam **wstawi cenę robót** i wyliczy wartość pozycji.

Wprowadzimy cenę robót z cennika robót:

- po zaakceptowaniu litery <C>, w polu <Symbol> klikamy ikonę **F4**, co spowoduje automatyczne przeniesienie nas do przeglądania zbioru cen robót (NAZNORM),
- przeszukiwania dokonujemy poruszając się po kolejnych szczeblach: Katalogi – Rozdziały – Tablice – Normy lub po zakładkach nad wykazem,
- wybraną cenę robót przrzucamy do kosztorysu klikając ikonę **F11**
- gdzie w polu <ILOŚĆ> wprowadzamy ilość pozycji,
- po jej zaakceptowaniu Sykal wpisze sam cenę robót oraz wyliczy wartość pozycji.

W podobny sposób wprowadzamy kolejne pozycje cen robót (norm) w kolejnych (żółtych) wierszach:

- w polu <Symbol> klikamy **F4**, przeskakując do zbioru, celem dokonania wyboru ceny robót, którą przrzucamy do kosztorysu ikoną **F11**
- w polu <Ilość> wpisujemy (wyliczamy) ilość przedmiarową i po zaakceptowaniu Sykal wpisze sam cenę robót oraz wyliczy wartość pozycji i mamy gotową kolejną pozycję kosztorysową.

UWAGA: W podobny sposób jw. wprowadzamy pozycje cen robót bez norm.

3.1.2. Dopisanie składników przedmiarowych

Wpisania ilości przedmiarowej pozycji kosztorysowej dokonujemy przez bezpośrednie wpisanie jej w polu <ILOŚĆ> lub też w drodze jej wyliczenia jako sumy składników przedmiarowych w dodatkowych wierszach.

Wywołanie wierszy składników następuje w trakcie wprowadzania pozycji kosztorysowej

- i pozostawienia w polu <ILOŚĆ> 0 (zera)
- lub też po kliknięciu ikony **F11** Skład.

Wyświetli się kolejny żółty pasek – dla wpisywania składnika przedmiaru.

Wpisujemy kolejno nazwę składnika oraz wyrażenie matematyczne. Wartości wyrażeń są sumowane i wpisywane na bieżąco do pola Ilość pozycji.

3.1.3. Dopisanie normy (N)

Cennik Robót w Sykalu obejmuje tylko część bazy norm, dla KNR-ów podstawowych (KNNR, KNR, 2, 4, 5, 7 i Wacetob).

Pozostałe normy zapisane są w zbiorach norm uzupełniających. Wprowadzamy je do kosztorysu po literce <N>

W polu <Symbol> klikamy ikonę **F4** - i ukaże się pełna lista KNR-ów, łącznie dla podstawowych KNR-ów i uzupełniających, które są zestawione na końcu listy.

Podział norm na te podstawowe i uzupełniające został wprowadzony dla ułatwienia wyboru cen robót z ograniczonego zakresu.

N Kosztorys: 001-01-002 - NORMY - Wybór	
F4 Wybór	F5 Szukaj
+ Plus	- Minus
← Wstecz	↩ Wejdz
↶ Popraw	↷ Dodaj
F7 Usuń	F8 Usuń
F6 Opis	F2 Wydruk
F11 Przerzuć	

SYMBOL NORMY:	<input type="text" value=" _ _ _ _ _"/>
----------------------	---

Katalogi	Rozdziały	Tablice	Kolumny	Nakłady	☐ oddzielny wybór wariantów
----------	-----------	---------	---------	---------	--

Symbol	Nazwa katalogu
N007	KNNR - KONSTRUKCJE METALOWE
N008	KNNR - ROBOTY REMONTOWE INSTALACJI SANITARNYCH
N009	KNNR - ROBOTY REMONTOWE INSTAL ELEKTRYCZNYCH I SIECI ZEWN
N010	KNNR - MELIORACJE, REGUL RZEK I POTOK, BUD I URZĄDZ WODNE
N011	KNNR - URZĄDZENIA ZAOPATRZENIA W WODĘ I SANITACJI WSI
	K N R - y B U D O W L A N E
025	ROBOTY MALARSKIE ANTYKOROZYJNE I CHEMOODPORNE
034	IZOLACJE TERMICZNE WG TECHNOLOGII THERMAFLEX
035	INSTALACJE WEWN WODY ZIMNEJ I CIEPŁEJ ORAZ CENTR OGRZEWANIA
040	HYDROIZOLACJE I USZCZELNIENIA - SYSTEM REMMERS
201	BUDOWLE I ROBOTY ZIEMNE
202	KONSTRUKCJE BUDOWLANE
203	KONSTRUKCJE BUDOWLANE CHŁODNI KOMINOWYCH I WENTYLATOROWYCH
204	KONSTRUKCJE BUDOWLANE PIECÓW PRZEMYSŁ, SIŁOSÓW I KOMINÓW
205	KONSTRUKCJE METALOWE
209	NAWIERZCHNIE TRAMWAJOWE
210	FUNDAMENTY SPECJALNE
213	KONSTRUKCJE BUDOWLI WODNYCH ŚRODLĄDOWYCH

Dalszy tok jest analogiczny jak dla cen robót (z normą);

- wybieramy kolejno ze struktury – i w końcu wyświetlamy listę norm z wyliczonymi cenami robót i wybraną cenę robót (z normą) przeliczamy do kosztorysu klikając ikonę **F11**, gdzie w polu ilość wprowadzamy ilość pozycji, po jej zaakceptowaniu Sykal wpisze sam cenę robót oraz wyliczy wartość pozycji.

3.1.4. Modyfikacja

W każdym momencie program pozwala na dokonanie **modyfikacji** zawartości pozycji. Modyfikacji dokonujemy na rozwiniętej zawartości pozycji, po kliknięciu kwadracika z lewej strony wiersza. Możemy dopisać (po kliknięciu **F7**) lub usunąć **F8**) dowolną pozycję (nakład). Najczęściej będziemy dokonywać wymiany (materiałów) – w drodze wymiany symbolu nakładu (M) na inny.

K Kosztorys: 001-01-002 AKTUALIZACJA		Typ kosztorysu: OFERTOWY	
U Ustaw	F4 Wybór	OST Ost	FOP Fop
Grupy	Nakłady	Przedm	Modyf
F5 Skład	F11	Popraw	Dodaj
F7 Usuń	F8 Wsp.	F9 Opis	F6 LP
P Poziomy	L Limit	B Błędy	F12 Nazwy
ALT Cofnij	CTRL C Kopia	Insert	

KOSZTORYS: 001-01-002	... / ... / ...
-----------------------	-----------------

1	Przykładowa grupa					
10 C	203-02-09-08-00	Osadzenie części stalowych w betonie od 20,0 kg	szt	23,000	348	
20	201-08-02-02-00	Wykop z transportem gruntu na tymczasowe składowisko z zasypem w obudow	m³	20,000	92	

Dodaj kolejną pozycję kosztorysu (F7).
Aby dodać grupę, przejdź najpierw do wiersza grupy

3.1.5. Dopisanie pozycji – cen elementów scalonych

W kolejnym wierszu dopiszemy cenę robót złożonych, tj elementu scalonego. Dokonamy tego analogicznie jak dla ceny robót prostych :

- po zaakceptowaniu litery <C> ,
- w następnym polu < **Symbol** > wpisujemy literę < A > i dopiero potem klikamy ikonę **F4**, co spowoduje przeniesienie nas do przeglądania podzbioru cen robót, zbioru Cen Elementów Scalonych,
- lub też klikamy od razu w polu <Symbol> ikonę **F4** - i po przeniesieniu do zbioru cen, w górnym pasku „przenosimy się” do podzbioru cen elementów, klikając w zakładkę <**roboty scalone**> ,
- zbiór cen elementów scalonych zbudowany jest analogicznie jak zbiór norm KNR (Katalog–Rozdział–Tablica–Kolumna) i przeszukanie i wybranie odbywa się dokładnie jak dla norm prostych (KNR) – poprzez przeglądanie szukanych pozycji i ekranów,
- wybraną pozycję (cenę ES) przerzucamy klikając ikonę **F11**. W polu „ilość” wprowadzamy ilość pozycji, po zaakceptowaniu której Sykal sam wpisze cenę elementu oraz wyliczy wartość pozycji.

Zawartość każdej pozycji możemy obejrzeć po jej rozwinięciu klikając kwadracik z lewej strony wiersza.

3.1.6. Dopisanie innych pozycji – M, W

Dopisywanie do kosztorysu innych podstaw odbywa się dokładnie wg tych samych zasad, jak wyżej dla cen robót (norm). W polu p.p. (podstawa pozycji) wpisujemy (wybieramy) odpowiednie litery (M,W). Następnie w polu <Symbol>

klikamy ikonę **F4** - przechodzimy do danego zbioru (Materiał, Wykop)

- w zbiorze Materiał szukaną pozycję wyszukujemy po indeksie – lub częściej po nazwie – po kliknięciu ikony <**F5**>

Dla Wykopu mamy dwa sposoby :

- po literce <**W**> w polu <Symbol> ukaże się fraza <**A300**>, którą akceptujemy Enterem. Wyświetli się tabelka, w której wybieramy odpowiednią technologię oraz średnicę rury – i klikamy **Dalej**. Po wprowadzeniu długości wykopu – Sykal sam dokona reszty.
- po kliknięciu „koperty” z lewej strony wiersza wyświetli się zawartość naszego wykopu, którą możemy poddać ewentualnej dowolnej modyfikacji jak dla normy scalonej.
- klikając znacznik przy Symbol – możemy „skorygować” dane wykopu (technologię, wyliczenia)
- w drugim przypadku, w polu <Symbol> (po frazie A300) klikamy **F4**, przeskakując do zbioru ustalonych już różnych rodzajów wykopów, z którego wybieramy potrzebny nam wykop.

3.1.7. Dopisanie pozycji własnych (C, M, N)

System umożliwia jedną z bardziej użytecznych funkcji – dopisywanie dowolnej, własnej pozycji (ceny robót, materiału, normy itd.).

Dokonujemy tego po wprowadzeniu, w polu <Symbol> dowolnego, własnego symbolu (ceny robót, materiału) w formacie danego rodzaju pozycji innego niż w zbiorze.

Najczęściej będziemy dopisywać własną cenę robót - będzie to goła cena bez „przynależnego” zbioru nakładów : (R,M,S) :

- po literce < C > w polu Symbol po klawiszu < **F2** >, wpisujemy dowolny symbol
- i następnie w kolejnych polach własną nazwę, sjm, ilość i własną cenę.

K Kosztorys: 001-01-002 AKTUALIZACJA Typ kosztorysu: OFERTOWY

Wybór Ost. Pop. Grupy Nakłady Przedm. Modyf. Skład Popraw. Dodaj Usuń Wsp. Opis LP Poziomy Limit Błędy Nazwy ALT+ CTRL+C ZAZNACZ lub In

KOSZTORYS: 001-01-002 ... / ... / ...

1	Przykładowa grupa				
+	10 C	203-02-09-08-00	Osadzenie części stalowych w betonie od 20,0 kG	szt	23,0
+	20	201-08-02-02-00	Wykop z transportem gruntu na tymczasowe składowisko z zasypem w obudow	m³	20,0
□	30 C	202-02-02-02-00	Moja pozycja	metr	20,0
	40 C				

Wpisz symbol (normy) np. 202-01-01-01-00
lub wybierz ze zbioru klikając "F4"-Wybór

Opcje Podaj własny symbol normy F2 - Przywróć standardowy symbol

UWAGA! "Goła" cena robót "wchodzi" do końcowej wartości kosztorysu jako odrębna pozycja - bez doliczania do niej narzutów !

System udostępnia też cenną opcję - możliwość wprowadzenia **własnej normy prostej** "przez analogię". W tym celu w nowym wierszu, po literce <N>, najpierw wprowadzamy zbliżoną normę i następnie

- w polu <Symbol>, po klawiszu < **F2** > "wprowadzamy" **własny symbol**, po czym zmieniamy nazwę i ewentualnie ilość pozycji
- następnie, po kliknięciu windowsowego kwadracika, rozwijamy normę, jej nakłady rzeczowe **R,M,S**
- na tak rozwiniętej normie, możemy dokonać każdej modyfikacji, na ogólnych zasadach. Najczęściej będzie to wymiana podstawowego materiału.

3.1.8. Dopisywanie do zbiorów bazy normatywno-cenowej (CR,M)

Użytkownicy mogą dopisywać do zbiorów (cen robót, materiałów) własne pozycje, które otrzymują dodatkowy wyróżnik do indeksu w postaci „+” (plusika).

Dopisania dokonujemy po wybraniu w MENU głównym - Cenniki odpowiedniego zbioru: Materiał, Cennik robót. Następnie ustalamy (koniecznie) miejsce w zbiorze (korzystając z wyświetlonej struktury zbioru), w którym będziemy dopisywać swe pozycje i następnie klikamy ikonę **F7** Dopisz.

W wyświetlonym nowym wierszu (żółtym, do edycji) wprowadzamy :

- w kolumnie < indeks > swój (inny) indeks, który otrzyma dodatkowy znacznik „+”

UWAGA! Indeksy muszą być wprowadzone w formacie zgodnym z bazami.

- a następnie w kolejnych polach – jednostkę miary i nazwę
- oraz w ostatniej kolumnie swoją cenę pozycji. Cenę wprowadzamy dla ustalonego (wybranego) poziomu cen. I w analogiczny sposób dopisujemy kolejne własne ceny robót.

MATERIAŁY - Aktualizacja

F4 Wybór F5 Szukaj Wstecz Wejść Popraw F7 Dodaj F8 Usuń F6 Porz. F9 W.Poz. F3 Akt.Poz Aktualizacja Wpis. cen F2 Wydruk

Gałęzie Grupy Asortymenty Artykuły ☐ stare nazwy ☒ nowe nazwy

Indeks	Jednostka	Nazwa	MA000W	MA011M	MA184S
6700108	m ²	100			
6700199	m ²	Maty z wełny mineralnej			35,03
67002		Maty z wełny mineral na welonie			
6700200	m ²	- "60"			
6700200+	m ²	Mój materiał			
6700202	m ²	40		6,99	28,18
6700203	m ²	50		7,31	34,03
6700204	m ²	60		8,41	37,64
6700205	m ²	70			39,61
6700206	m ²	80		11,67	47,56
6700210	m ²	- "80"			

? Pomoc **F12 - zmiana trybu: aktualizacja/wpisywanie cen** **X Zamknij**

W podobny sposób dopisujemy do zbioru materiałów swoje własne pozycje

- w wyświetlonej strukturze zbioru wybieramy miejsce dopisania
- następnie w kolumnie <INDEKS> wpisujemy swój własny indeks (ze znacznikiem „+”)
- i w kolejnych polach nazwę i symbol
- następnie musimy zmienić (w górnym pasku) opcję „Aktualizacja” na „Wpis cen” i w ostatniej

kolumnie swoją cenę pozycji. I w analogiczny sposób dopisujemy kolejne własne ceny materiałów.

3.2. MODYFIKACJA I AKTUALIZACJA

3.2.1. Przeglądanie

System kosztorysowania SYKAL umożliwia sporządzanie kosztorysów w trybie pełnoekranowym, tzn. wykonywania wszystkich operacji: dodawanie, usuwanie i modyfikację równocześnie i na jednym ekranie. I to zarówno na grupach, pozycjach, jak i na nakładach oraz składnikach obmiarowych. SYKAL udostępnia bardzo efektywny system bezpośredniego dostępu w każde miejsce kosztorysu w drodze zwijania i rozwijania, i to zarówno całego kosztorysu jak i pojedynczych pozycji. Do zwijania/rozwijania całego kosztorysu służą ikony:

- zwiń/rozwiń wszystkie pozycje we wszystkich grupach
- zwiń/rozwiń wszystkie nakłady
- zwiń/rozwiń wszystkie składniki lub też dla pojedynczych pozycji:
przycisk „+” na drzewku - zwiń/rozwiń nakłady w danej pozycji
lub też przycisk „^” - zwiń/rozwiń składniki przedmiarowe w pozycji

Powyższy sposób przemieszczania się po całym kosztorysie pozwala na błyskawiczny dostęp w każde jego miejsce – celem dokonania ewentualnych modyfikacji i aktualizacji. I to modyfikacji równoległych na wszystkich elementach kosztorysu – pozycjach, nakładach lub obmiarach.

3.2.2. Modyfikacja pozycji

Modyfikacja jakiegoś zbioru sprowadza się zawsze do wykonania jednej z trzech operacji: dodania, usunięcia lub poprawienia. W SYKAL-u operacji tych dokonujemy po kliknięciu ikony:

- **F7 Dodaj** – dopisz nową pozycję
- **F8 Usuń** – usuń
- **↩ Popraw (wymień)** - po wejściu w tryb aktualizacji wiersza.

Operacji **Dodaj** dokonujemy po uprzednim ustawieniu się na "odpowiednim" wierszu (dla dopisania grupy - na grupie, dla materiału - na materiale) i po wciśnięciu ikony **F7** wyświetli się odpowiedni żółty wiersz.

Operację **Usuń** dokonujemy na dowolnym zakresie kosztorysu, po uprzednim jego **zaznaczeniu prawym kliknięciem myszy**. Dopiero po zaznaczeniu wciskamy ikonę **F8** Usuń i po potwierdzeniu "TAK" zaznaczony zakres zostanie usunięty.

UWAGA!: SYKAL ma zabezpieczenie przed zbyt pochopną utratą danych - poprzez możliwość cofnięcia wykonanych czynności – po wciśnięciu ikony **<Cofnij>**.

Poprawić (wymienić) możemy jakiś element wiersza (ale tylko nazwę, ilość) lub też wymienić cały wiersz (pozycję).

Wymiany dokonujemy poprzez wymianę jego symbolu (ceny robót, materiału) – najczęściej drogą wyboru nowego symbolu, po ikonie **F4** z odpowiedniego zbioru (cen robót, materiału)

3.2.3. Aktualizacja cen

System SYKAL udostępnia nieograniczone wręcz możliwości modyfikacji cen - zarówno globalnie, dla całego kosztorysu, jak i w pojedynczych przypadkach.

Już znana nam tabelka "Wprowadź Poziomy Cen", po wywołaniu z kosztorysu ikoną **P-Poziomy** daje możliwość wprowadzenia zmian dla całego kosztorysu wszystkich elementów cenowych (cenników, stawek i narzutów). Dla materiałów (sprzętu) pobieranie cen może odbywać się równolegle z dwóch cenników – z dowolną możliwością ich definiowania na poziomie kosztorysu. A w tym z własnego cennika użytkownika.

Oprócz cen nakładów rzeczowych (materiałów i sprzętu) system pobiera równolegle (dla równoległej kalkulacji pozycji uproszczonych) zagregowane ceny robót (oraz ceny elementów scalonych).

3.3. LIMIT - ZBIORCZA MODYFIKACJA NAKŁADÓW I KOSZTÓW

W Sykalu sporządzamy kalkulacje metodą uproszczoną w oparciu o ceny robót i elementów ustalanych drogą kalkulacji szczegółowej w oparciu o nakłady rzeczowe R,M,S.

Umożliwia to sporządzenie **limitu** (ikona **L Limit**), zbiorczego zestawienia ilościowo-wartościowego R,M,S dla całego kosztorysu. Na którym to limicie, **po udostępnieniu go do edycji**, możemy przeprowadzić pełną modyfikację - na jednym ekranie dla całego kosztorysu, jak na jednej normie.

I rzecz najważniejsza: na wyświetlonym limicie nie zajmujemy się pozycjami o najmniejszych wartościach - lecz tymi o największych. Dla ułatwienia powyższego wprowadziliśmy uporządkowanie kolumny **<Wartość>** malejąco lub rosnąco - zmiana po kliknięciu trójkątka przy nagłówku kolumny.

Limit / Ceny kosztorysu

Popraw

Wymień

Pokaż

Błędy

F2
Wydruk

F9
Wyb. Poz

ZAZNACZANIE
lub

Insert

F12
Edycja cen

Tabela

☒ R ☒ M ☒ S
☒ Ceny Robót

Symbol ▾

Nazwa ▾

Jedn.

MA 000W
SP 000W

Ilość ▾

Cena ▾

Wartość ▾

ROBOCIZNA

999Robotnik b
RAZEM - Rob

MATERIAŁY

8430199Konstrukcje
1330299Elektrody
RAZEM - Mat

SPRZĘT

11165Koparka gąs
72111Spawarka w
39813Samochód w
35621Wciągarka r
39511Samochód d

Limit - Wartość Kosztorysu

Robocizna882,85

Materiały4 813,45

Sprzęt1 580,66

Ceny Robót1 300,00

Koszty bezpośrednie8 576,96

Koszty zakupu380,26

Koszty pośrednie1 650,55

Zysk555,39

Wartość kosztorysu11 163,17

Zamknij

882,85

59,2514,90882,85

882,85

Ceny Mat4 813,45

460,0010,014 604,60

7,5412,7396,04

4 813,45

Ceny Sprz1 580,66

2,46136,87336,70

45,777,28333,21

3,0496,81294,30

41,175,13211,20

3,5756,83202,60

? Pomoc

ENTER - Poprawianie

Dalej

C

Dla tego „okrojonego” zakresu możemy:

- wymienić każdy nakład (po kliknięciu ikony - Wymień),
- wymienić ilość,
- jak i cenę.

Poza zbiorczym zestawieniem nakładów - na ekranie wyświetla się Tabela (odpowiednik Tabeli Elementów Scalonych kosztorysu), zawierająca zestawienie wszystkich składników końcowej wartości kosztorysu. Służy ona dla przeprowadzenia analizy wartości wszystkich (także poza nakładami) składników wartości kosztorysu z ewentualną ich modyfikacją. W trakcie przeprowadzanych modyfikacji - wartości poszczególnych składników, jak i końcowe wartości kosztorysu ulegają zmianie na bieżąco.

3.4. WYDRUKI

3.4.1. Opcje - rodzaje wydruków

Wydruk kosztorysu składa się z kilku elementów (strona tytułowa, tabela elementów, kosztorys itd.). Które z tych elementów mają być drukowane, ich kolejność, parametry dotyczące sposobu generowania każdego z elementów wydruku, jak również pewne globalne parametry – wszystko to ustalamy po kliknięciu ikony **Opcje** - Ustalenie zakresu oraz parametrów wydruków.

3.4.2. Edytor stron wydruku

Każdy użytkownik może sam sobie „zaprojektować” zawartość i wygląd strony tytułowej, opisu technicznego oraz nagłówków (i stopek) wszystkich elementów wydruku. Służy do tego „edytor stron wydruków kosztorysowych” - wywoływany po kliknięciu ikony **Edytuj**.

Edytor został tak zaprojektowany, że zapewnia on stałe powiązanie danych na wydrukach z danymi generowanymi podczas sporządzania kosztorysu.

Dla zapewnienia powyższego powiązania – edycja stron wydruków odbywa się w ramach **bloków**. Po wejściu w edytora ukaże się (dana) strona wydruku „podzielona” na bloki i teraz możemy każdy z tych

bloków przesunąć w dowolne miejsce, zmienić jego wielkość, usunąć, opisać blok – po kliknięciu ikony **F4** **Wstaw blok** lub dopisać swój „własny”, edytować zawartość bloku (także własny) – po najechaniu na blok i kliknięciu napisu **Edytuj**.

Część danych, takich jak stawki i wartość (podświetlone na czerwono) są niedostępne do edycji. One mogą być zmieniane tylko poprzez przeliczanie kosztorysu.

3.4.3. Zapisz - Wyślij

Korzystając z ikony **F7** **Zapisz/Wyślij** przygotowany podgląd wydruków możemy zapisać na dysku (lub innym nośniku) – lub też, klikając **Wyślij pocztą elektroniczną (e-mail)**, wysłać go pocztą.

W obu przypadkach, klikając na **Dołącz przeglądarkę wydruków Syk-Pokaz**, możemy do przesyłanego wydruku dołączyć naszą przeglądarkę, która pozwoli tym, którzy nie posiadają Sykała, przeglądać i wydrukować.

Wysyłka wydruków

☐ **WYŚLIJ pocztą elektroniczną (e-mail)**
☒ **ZAPISZ w wybranym katalogu**
☐ dyskietka - A:\
☒ katalog - C:\SYK2018b\KAL1\WYD\
☐ inny - C:\SYK2018b\KAL1\WYD\

Nazwa pliku: 001-01-002

☐ **Dołącz przeglądarkę wydruków SykPokaz**
 Zaznacz, jeśli adresat nie posiada ani Sykala ani przeglądarki. Powstanie jeden plik exe, który będzie można uruchomić na dowolnym komputerze i tam obejrzeć/wydrukować kosztorys.

☒ **Tylko bieżący kosztorys (001-01-002)**
 Zapis/wysyłka wydruku w dokładnie takiej postaci, jaka była przed chwilą wyświetlona na ekranie komputera.

☐ **Wydruki zapisane wcześniej**
 Jedną "paczką" może zawierać wiele różnych wydruków. Przygotuj tylko wcześniej te wydruki (każdy indywidualnie zapisany do pliku), a następnie - wstaw je do poniższej listy.

Wybierz pliki... Usun z listy

Wydruki możesz zapisać lub wysłać pocztą, z przeglądarką lub bez... Dalej Zamknij

4. KALKULACJA UPROSZCZONA WSKAŹNIKOWA

4.1. NORMY ZŁOŻONE – ELEMENTY SCALONE I ICH CENY

Elementy Scalone stanowią odpowiednik stosowanych w latach 70-tych KCE (Katalog Cen Elementów) i KCO (Katalog Cen Obiektów) - ale w odróżnieniu od tamtych (wyrażanych nakładami rzeczowymi R,M,S) normy nasze zawierają określony zakres robót wyrażony normami prostymi :

20 A	A302-01-02-01-00	NS - Ściana pełna budynku wielokondygnacyjnego z cegły grub 25 cm wewnętrzna z mal	m ²	150,000
1	202-01-14-01-03	Ściany budynków wielokondygnac z cegły pełnej grub 1 c na zaprawie cem-wapiennej M	m ²	150,000
2	202-08-03-03-00	Tynk na ścianach i słupach kategorii III wykonany ręcznie	m ²	280,500
3	202-15-05-01-00	Malowanie tynków wewnętrznych 2-krotnie farbą emulsyjną bez gruntowania	m ²	280,500
4 A	A302-01-05-01-10	NS - Ściana z otworami budynku wielokondygnacyjnego z pustaków POROTHERM grub 25 c	m ²	50,000
1	202-01-94-01-20	Ściany budynków wielokondygnac z pustaków POROTHERM 25 cm transport wyciągiem	m ²	42,500
2	202-08-03-03-00	Tynk na ścianach i słupach kategorii III wykonany ręcznie	m ²	78,500
3	202-15-05-01-00	Malowanie tynków wewnętrznych 2-krotnie farbą emulsyjną bez gruntowania	m ²	78,500
8	202-01-26-02-00	Otwory (bez nadproży) w ścianach grub 1 c na drzewi	szt	3,000
9	202-01-87-01-00	Nadproża prefabrykowane POROTHERM w ścianach nośnych wyciąg	metr	10,080

Elementy Scalone – są to takie mini-przedmiary na wykonanie jakiegoś określonego elementu, zakresu robót – ale wyrażone (przeliczone) na ustaloną jednostkową jednostkę miary: na 1 m, 1 m³ kubatury, itp., np.:

- ściana wraz z tynkami, malowaniem i otworami – na **1 m²** lub na **1 m³**

Elementy scalone zorganizowane są analogicznie, jak normy proste, w Katalogach (z podziałem na Rozdziały, Tablice i kolumny) z symbolami analogicznymi jak normy proste - z jednym wyróżnikiem, literką <A> na początku symbolu.

Co więcej - nazwy elementów scalonych (ES i OB) i norm prostych (KNR) zestawione są w Sykale w jednym zbiorze - **NAZNORM**. Przynosi to olbrzymie korzyści - wszystkie ceny robót (CR, ES i OB) pobierane są z jednego zbioru. I co więcej - zarówno ceny robót z "przywiązanymi" do nazw normami (prostymi i złożonymi) - jak też bez norm, jako **ceny z rynku**.

Element Scalony (a ściślej jego skalkulowaną cenę) wprowadzamy tak jak w punkcie 3.1.5

Wprowadzony mini-kosztorys (jw.) możemy poddać "na bieżąco" modyfikacji - po rozwinięciu (po kliknięciu Windowsowego kwadracika) jego zawartości. Modyfikację, dla aktualnych potrzeb,

	5	A	A302-01-05-01-00	NS-Ściana z POROTHERM gr 25 cm - wewn. pełna	m ²	25,000	157,25	3 931,22
	1		202-01-94-01-20	Ściany budynków wielokondygnac z pustaków POROTHERM 25 cm transport wyciągiem	m ²	25,000	102,28	2 557,05
	2		202-08-03-03-00	Tynk na ścianach i słupach kategorii III wykonany ręcznie	m ²	46,750	22,30	1 042,32
	3		202-15-05-01-00	Malowanie tynków wewnętrznych 2-krotnie farbą emulsyjną bez gruntowania	m ²	46,750	7,10	331,85

przeprowadzamy dokładnie tak jak dla kosztorysu: możemy usunąć pozycję, dopisać nową lub zmienić ilość, a także podmienić zawartość dowolnych nakładów R,M,S.

4.2. ELEMENTY SCALONE WŁASNE

SYKAL udostępnia możliwość tworzenia przez użytkownika **własnych** norm, elementów skalonych. Dokonujemy tego w drodze wykopiowania z dowolnego kosztorysu jego części (grupy, podgrupy) – i po przeliczeniu (sprawdzeniu) do jednostki prostej - przekopiowania jej do zbioru norm złożonych (ES). A ściślej wykopiowania przedmiaru - i to przeliczonego na jednostkową jednostkę miary (1 m, 1 m2, 1 szt., itd.).

Przećwiczmy na przykładzie przyłączy wod-kan-gaz.

W wierszu nagłówkowym grupy "Przyłącze gazowe fi 100" - wypełniamy kolejne jej pola: Jedn. - metr i następnie Ilość - 65,0.

Zaznaczamy prawym kliknięciem myszy wiersz grupy - i klikamy ikonę CtrlC - **Kopiuuj**, wybierając z listy **<Do norm skalonych>**

Wyświetliła się lista Katalogów Elementów Scalonych wraz z polem na SYMBOL i poleceniem: "**Podaj nowy, by wkleić z kosztorysu**". Z listy wybieramy miejsce, w którym chcemy wkleić nową normę, klikając kolejne szczeble: A315-03, które przekopiuwują się w pole SYMBOL, w którym uzupełniamy ostatnie człony kolejnej normy: 16-01-00. Klikamy Enter - do Symbolu dopisał się plusik ("+"), oznaczający ES **własne**, a niżej wyświetlił się **przedmiar** nowego ES - tyle że, przeliczony (przez podzielenie przez 65) na jednostkę prostą, **1 m**. Zgodnie z poleceniem na dole: **Enter - Akceptuj (zapis do zbioru)**, akceptujemy.

W podobny sposób tworzymy kolejne **własne** normy ES na kolejne przyłącza wodociągowe i kanalizacyjne:

- ustalamy ilość dla przyłączy wodociągowych – 24 m,
- zaznaczamy prawym kliknięciem myszy wiersz grupy,
- klikamy ikonę control c – do norm skalonych,
- wybieramy miejsce dokopiowania,
- po wpisaniu pełnego symbolu akceptujemy enter i do zbioru zapisała się kolejna własna norma skalona.

W podobny sposób, z dowolnego swego kosztorysu, możemy tworzyć kolejne **własne normy ES** na wszystkie branże i rodzaje robót.

Wracamy do kosztorysu. Tworzymy nową grupę "Przyłącza gazowe". W nowej pozycji wpisujemy **<C>**, następnie literkę

<A> i po **F4** wybieramy nasz ES-A315-...+. W polu Ilość wprowadzamy inną długość przyłącza (np. 40). Po rozwinięciu zawartości - zmieniamy ilość zasuw na 1.

4.3. WYKOP LINIOWY

System Wykopu Liniowego to niespotykane narzędzie dla kompleksowego zaprojektowania, zobmiarowania i wyliczenia wartości dowolnego **wykopu liniowego**. Wyliczenia nie w m3, lecz w mb (metrach bieżących):

- dla dowolnych mediów : wodociąg, CO, kable, itd.
- o dowolnym kształcie i wymiarach,
- o dowolnej technologii : mechanicznie i ręcznie, na odkład lub z wywozem,
- z podsypką, obsypką lub wymianą gruntu.

Wykop projektujemy, wstawiając jego dane do specjalnej tabelki :

Parametry wykopu: A300-00-__-00-__ ??? PRZESUŃ

☒ rurociąg
☐ CO
☐ inne

☐ skarpowy
☐ pionowy

☐ mechaniczne
☐ ręczne

☐ na odkład
☐ z wywozem

☐ kat 1-2
☐ kat 3-4

☐ bez podsypki
☐ z podsypką

☐ z obsypką
☐ z wymianą

d - średnica rury: 0,00
S - szerokość dna: 0,00
po - podsypka: 0,00
H - głębokość wykopu: 0,00
ob - obsypka: 0,00

Pokaż rysunek **Dalej**

wykop: $W = Hw * (Hw * m + S) = 0,00$
 przekrój: $Wy = \pi * (d/2)^2 = 0,00$
 wypór: $Wyp =$

wyk. na odkład: $Wo = W - Wyp = 0,00$
 zasyp: $Z = W - Wy = 0,00$
 $Hw = H + po = 0,00$
 $hr = po + d + ob = 0,00$

Klikamy po kolei wybrane “kółka”, ustalając w ten sposób rodzaj wykopu i średnicę wykopu. Sykal dobierze sobie sam “przynależnych” szerokości dna, nachylenia skarp i ew. grubości podsypki - i na dole tabelki wyświetli wyliczone wielkości. Wielkości te możemy zmieniać.

10 W	A300-10-01-02-10	NS-Rob ziemne skarpowe mechan na odkład kat 3-4	metr	10,000	67,73	677,29
1	N001-02-10-05-00	Wykopy głęb do 4 m wykonywane koparką podsiębierną 1,20 m ³ w gruncie I	m ³	31,600	12,18	384,96
3	N001-02-02-10-10	Roboty ziemne koparką podsiębierną 1,20 m ³ w gruncie kat 3-4 o normaln	m ³	0,300	26,51	7,95
4	N001-02-08-02-10	Dodatek za 1 km transportu gruntu kat 1-4 wywrotką 10 Mg przy przewoz:	m ³	0,300	12,08	3,62
8	N001-03-17-01-00	Zasypanie wykopu ze skarpami z przerzutem na odl do 3 m z zagęszczeni	m ³	2,700	26,31	71,04
9	N001-02-14-02-10	Zasypanie wykopu spycharką 100 KM z zagęszczeniem spycharką warstwami	m ³	28,900	7,26	209,72

Klikając <Dalej> przeczucamy zaprojektowany i wyliczony WYKOP do kosztorysu, gdzie uzupełniamy ilość wykopu w mb (metrach bieżących), a Sykal wyliczy cenę jednostkową i wartość kosztorysową pozycji. Po kliknięciu Windowsowego kwadracika wyświetli się nasz WYKOP wypełniony wszystkimi danymi:

Parametry wykopu: A300-10-01-02-12 NS-Rob ziemne skarpowe mechan na odkład kat 3-4 z obsypką PRZESUŃ

☒ rurociąg
☐ CO
☐ inne

☒ skarpowy
☐ pionowy

☒ mechaniczne
☐ ręczne

☒ na odkład
☐ z wywozem

☐ kat 1-2
☒ kat 3-4

☐ bez podsypki
☐ z podsypką

☒ z obsypką
☐ z wymianą

d - średnica rury: 0,20
S - szerokość dna: 0,60
po - podsypka: 0,15
H - głębokość wykopu: 1,70
m - nachylenie skarpy: 0,75
ob - obsypka: 0,15

Pokaż rysunek **Dalej**

wykop: $W = Hw * (Hw * m + S) = 3,68$
 przekrój: $Wy = \pi * (d/2)^2 = 0,03$
 wypór: $Wyp = hr * (hr * m + S) = 0,49$

wyk. na odkład: $Wo = W - Wyp = 3,19$
 zasyp ręczny: $Zr = hr * (hr * m + S) - Wyp = 0,46$
 zasyp spych.: $Zs = W - Wyp - Zr = 3,19$
 $Po = hr * (hr * m + S) - Wyp = 0,46$
 $Hw = H + po = 1,85$
 $hr = po + d + ob = 0,50$

Te dane możemy poddać modyfikacji dokładnie jak dla kosztorysu: możemy usunąć pozycję, dopisać nową, a także wymienić na inną.

4.4. OBIEKTY BAZOWE I ICH CENY WSKAŹNIKOWE

Wskaźnik cenowy - jest to w praktyce **wartość rynkowa** pewnej roboty czy obiektu - **przeliczona na ich charakterystyczne jednostki miary** - np.

- cena 1 m² powierzchni użytkowej mieszkania
- cena 1 km drogi (autostrady)
- cena 1 m (1 km) gazociągu, sieci ciepłej czy też linii energetycznej

Wskaźniki cenowe („zbierane” z rynku) mają jedną zasadniczą wadę - nie zawierają one informacji o zawartości i zakresie rzeczowym wskaźnika. Znacznie trafniejsze, pod tym względem są wskaźniki ustalane drogą (metodą) kalkulacji uproszczonej, jako **Obiekty Bazowe** - analogicznie jak dla Elementów Scalonych

Obiekty Bazowe są to analogiczne, jak Elementy Scalone, normy zawierające określony **zakres robót wyrażony normami prostymi lub złożonymi (ES)** - z jedną "małą" różnicą, iż obejmują zakres robót dla **całego** obiektu, przeliczony na ustaloną jednostkową jednostkę miary.

Obiekt Bazowy wprowadzamy do kosztorysu analogicznie jak cenę element Scalony - po literce <C> w polu <Symbol> wpisujemy literkę <A>. Następnie, po **F4**, przeskakujemy do zbioru Cen Robót, gdzie dokonujemy wyboru (jak dla CR i ES), wybranej cenę **OB** (z "przywiązaną" do niej normą jednostkową), którą przerzucamy ikoną **F11** do kosztorysu.

Gdzie, po przemnożeniu jej przez ilość przedmiarową - staje się, po przeliczeniu przez Sykal, pełnym, gotowym **kosztorysem**.

Możemy go poddać "na bieżąco" modyfikacji - po rozwinięciu jego zawartości. Jego "obróbkę" (modyfikację), dla aktualnych potrzeb przeprowadzamy dokładnie tak jak dla kosztorysu: możemy usunąć pozycję, dopisać nową, a także podmienić zawartość dowolnych nakładów R,M,S. Pełną, kompleksową modyfikację i aktualizację przeprowadzamy w końcowej fazie sporządzania kosztorysu, w opcji LIMIT.

4.5. OBIEKTY BAZOWE WŁASNE (z kosztorysów)

Możemy tworzyć **własne** normy Obiektów Bazowych - dokładnie jak dla Elementów Scalonych,

Dokonujemy tego (jak dla ES) w drodze przekopiowania do zbioru norm złożonych **całego kosztorysu**, a ściślej całego jego **przedmiaru**, przeliczonego na jednostkową jednostkę miary (1 m, 1 m², 1 szt., itd)

Różnica sprowadza się do tego, iż ustalenia dotyczące "przelicznika" dokonujemy **w wierszu nagłówkowym kosztorysu** - a nie grupy. Tam ustalamy **jednostkową jednostkę miary** (na 1 m² powierzchni, na 1 m³ kubatury, na 1 km gazociągu, itd.), oraz w polu Ilość - ilość przedmiarową (adekwatną do jednostkowego sjm).

Dalszy tok "przekopiowywania" jest analogiczny jak dla Elementów Scalonych - w efekcie otrzymujemy Obiekt Bazowy. Stanowiący **bazę** dla tworzenia następnych kalkulacji - w drodze przemnażania tej "bazy" przez ilość jednostek odniesienia tego nowego obiektu.

Utworzony nowy kosztorys (po rozwinięciu jego zawartości) możemy poddać bieżącej modyfikacji (jak w przypadku Cen Robót i Elementów Scalonych) oraz końcowej, globalnej modyfikacji i aktualizacji w opcji LIMIT

5. ROZLICZENIA FINANSOWE

Rozliczeń dokonujemy w sposób zorganizowany, w systemie za dany okres (np. miesięcznym) i narastającym.

Z Menu Głównego wybieramy Rozliczenia - Wykonawcze. Z wyświetlonej listy wybieramy kosztorys, akceptując Enterem.

Wyświetlił się kosztorys - z dodatkowymi kolumnami: WYKONANIE - przedmiar - poprzednio - w 09/2018. W kolumnie <przedmiar> wyświetlone zostały ilości przedmiarowe, w kolumnie <w 09/2018> będziemy wpisywali ilości robót, wykonane w nagłówkowym okresie, po kliknięciu u góry, zgodnie z podpowiedzią na dole ekranu, ikony < F 12 > Edycja ilości. Dla ułatwienia (zgodnie z podpowiedzią na dole) możemy, po klawiszach < F6 > i < F10 >, wprowadzić ilości (także procentowo) dla całej grupy.

W następnym kroku wybieramy z górnego paska zakładkę KOSZTORYS, w której nastąpi wyliczenie **kosztorysu powykonawczego** dla ilości obmiarowych z kolumny "w miesiącu ..". Kosztorys ten możemy wydrukować.

Po wybraniu zakładki FAKTURA wyświetli się tekst faktury VAT, z naniesionym wartościami grup z liczonego kosztorysu powykonawczego.

Do faktury możemy wstawiać dane kontrahentów z KARTOTEKI, służącej gromadzeniu danych o kontrahentach w całym systemie SYKAL.

W następnym (kolejnym) okresie rozliczeniowym ilości obmiarowe z liczonego okresu zostaną dodane do poprzednich – i tym systemem uzyskamy ciągłość rozliczeń narastająco.

6. OTWÓRZ

6.1. WYKOPIOWANIE

Wybieramy ikonę **F6** Wykop . Na wyświetlonej liście zaznaczamy prawym kliknięciem myszki kosztorys do wykopiowania.

Możemy przesłać kosztorysy :

- e-mailem – Sykal sam uruchomi zainstalowany program pocztowy i wyświetli nową wiadomość z załączonymi do niej wybranymi kosztorysami,
- jeśli inną drogą – wskazujemy docelowy katalog, gdzie chcemy zapisać upakowane kosztorysy (np. pendrive „F”),
- na własne konto programu e-SYKAL

6.2. DOKOPIOWANIE

Wybieramy ikonę **F7** Dokop. Wskazujemy „Katalog źródłowy” i na wyświetlonej liście prawym kliknięciem zaznaczamy kosztorysy do wkopiowania. Możemy zmieniać symbole wkopiowanych kosztorysów.